

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4896
Tarih: 29.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bir kısmı ölüm tehlikesiyle yüz yüze olan hasta tutsakların mağduriyetlerine sebep olan koşulların araştırılarak bir an evvel insani koşullarda tedavi olmalarının sağlanması için atılması gereken adımların tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Ayla AKAT ATA
Batman Milletvekili

GEREKÇE

Hasta tutsaklar sorunu; tutsak yakınlarının ve sivil toplum örgütlerinin defalarca gündeme getirmesi ve Adalet Bakanlığı ile yapılan görüşmelere rağmen halen çözülmemiş bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Cezaevlerindeki mahpusların yaşam hakkı başta olmak üzere tüm haklarının korunması öncelikli olarak devletin sorumluluğu altındadır. Sorunun hukuki gereklilikleri bir kenara bırakılıp insani boyutuyla ele alındığında da hükümetin konunun hassasiyetini göz önünde bulundurarak bir an önce kapsamlı bir çözüm geliştirmesi beklenmektedir.

Devletin hasta mahpuslara yönelik gayri-insani tutumu bugüne kadar birçok tutsağın göz göre göre ölüme terk edilmesine sebep olmuştur. İnsan Hakları Derneği'nin verilerine göre Türkiye cezaevlerinde yaklaşık 540 hasta tutsak bulunmaktadır ve bunların içinden 160 civarında tutsak ölüm tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu sayı geçtiğimiz aylarda sabit kalıyorken son iki aydır arttığı tespit edilmiş, hasta tutsakların ağır hasta statüsüne geçtiği fark edilmiştir. Pek çok kişinin cezaevine girdikten sonra, cezaevindeki olumsuz koşullardan dolayı sağlığını kaybettiği düşünüldüğünde, hasta tutsak sayısının daha da artacağı anlaşılmaktadır. 2014 yılının ilk günlerinde Bitlis Cezaevi'nde kalan tutsak Seyithan Taşkiran da devlet eliyle cezaevinden ölüme gönderilen tutsaklardan olmuştur.

Son günlerde mahpuslardan tarafıma iletilen bilgilere göre, Aliğa Cezaevi'nde bulunan hasta tutsaklara ilaçları verilmemekte, epilepsi hastası olan iki tutsak bu yüzden sık sık kriz geçirip hastaneye kaldırılmaktadır. Benzer bir şekilde Gümüşhane Cezaevi'nde kalp, şeker, tansiyon hastası olan raporlu mahpuslara bile "devlet ödemiyor" gerekçesiyle ilaçlarının verilmediği ifade edilmektedir. Bandırma Cezaevi'nde ise özellikle Kasım ayındaki sevkler sonucu buraya getirilen mahpusların birçok rencide edici uygulama yüzünden revire çıkamadığı belirtilmektedir. Ayrıca, Tekirdağ Cezaevi'ne Kasım ayında Batman ve Mardin çevresinden yapılan sürgünlerde ağır hasta ve yaşlı tutsakların da mevcut olduğu belirtilmiş, ailelerinden ve arkadaşlarından kilometrelerce uzağa sürgün edilen bu tutsaklar için otuz saatlik yol süresi de eklenince hastalık koşullarının kötüleştiği ifade edilmiştir. Bahsi geçen iki cezaevinde de tutsaklar ailelerinin ikamet ettiği bölgelerden çok uzakta kaldıkları için aile görüşleri de gerçekleşmemekte, söz konusu hasta tutsaklar olduğunda bu durum tecrit ve işkence haline dönüşmektedir. Siirt Cezaevi'nde ise hasta mahpusların diğerlerinden ayrı bir odaya konularak tecrit edildiği ve bakımlarını karşılamalarının önlendiği bilinmektedir.

2013 yılının Ocak ayında hasta tutsakların "ağır hastalık ve sakatlık durumunda, hayatını yalnız idame ettiremeyeceği koşullarda" cezalarının geri bırakılması yönünde yasal bir düzenleme yapılmıştır. Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre; bu düzenlemeye rağmen 14 hasta Adli Tıp Kurumu'nun raporunu beklerken hayatını kaybetmiştir. Yapılan düzenlemeye karşın, ağır hastalık hali nedeniyle tahliye başvurusunda bulunan tutuklu ve hükümlerden sadece yüzde 9.5'inin talebine olumlu yanıt verildiği yine Adalet Bakanlığı tarafından ifade edilmiştir. Bakanlığın verdiği diğer bilgiyse, 21 Mayıs 2013 itibariyle 460 kişi başvuru yapmış olduğu halde sadece 43 kişiyi yasadan faydalandığı yönündedir.

Türkiye'deki ceza infaz sisteminin insanilikten uzak oluşu, tutsakların yaşam hakkı da dahil olmak üzere her alanda hak gaspına uğramasına sebep olmaktadır. Son günlerini ailesinin yanında geçirmek isteyen ağır hasta ve yaşlı tutsaklar dahi cezaevi koşullarında ölüme terk edilmektedir. Toplum vicdanını da yaralayan bu durum, cezaevlerindeki genel koşullara bakıldığında infaz sisteminde bütüncül bir iyileştirmeye gidilmeksizin çözülemeyecek kronik ve çok boyutlu bir soruna dönüşmüştür.

Bu bilgiler ışığında; cezaevlerinde ölümlerin bir daha yaşanmaması, insani ve siyasi bir sorumluluk olarak hasta tutsakların mağduriyetlerinin giderilmesi için sorunun tüm

boyutlarıyla araştırılarak gereken hukuki ve idari düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep etmekteyim.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZÖZAN
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

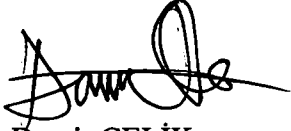
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili